

Prof. dr hab. n med. Przemysław Nowacki
Klinika Neurologii PUM w Szczecinie
ul. Unii Lubelskiej 1
71 – 252 Szczecin

Szczecin, dnia 25. 06. 2025 r.

OCENA

dorobku w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie: nauki medyczne i nauki o zdrowiu, dyscyplina – nauki medyczne, dr n med. Marcina Straburzyńskiego z Katedry Medycyny Rodzinnej i Chorób Zakaźnych Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Rozwój zawodowy

Dr n med. Marcin Straburzyński ukończył w 2003 roku II Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Warszawie. W roku 2011 zdobył tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej. W latach 2022 – 2024 był zatrudniony w charakterze asystenta w Katedrze Medycyny Rodzinnej i Chorób Zakaźnych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a od tego czasu, w tejże jednostce, na stanowisku adiunkta. W 2010 roku Kolega Marcin Straburzyński uzyskał na I Wydziale Lekarskim Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego stopień naukowy doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy ***Uszkodzenia strukturalne górnych dróg oddechowych a dysfunkcja zmysłu węchu w ziarniniakowatości Wegenera - implikacje kliniczne i terapeutyczne***. Promotorem rozprawy była dr hab. n. med. Katarzyna Życińska). Dopełnieniem wykształcenia w obszarze zainteresowań zawodowych i naukowych był udział Kolegi M. Straburzyńskiego, w okresie luty – październik 2018 r w Studiach Podyplomowych „Master in Headache Medicine na Sapienza University, w Rzymie, w formie stypendium Europejskiej Federacji Bólów Głowy.

Ocena dorobku naukowego

Na zbiór prac, zaproponowanych do cyklu habilitacyjnego wchodzi 3 publikacje

oryginalne oraz 2 prace przeglądowe.

1. Straburzyński M., Gryglas-Dworak A., Nowaczewska M., Brożek-Mądry E., Martelletti P. Etiology of 'Sinus Headache'-Moving the Focus from Rhinology to Neurology. A Systematic Review. „Brain Sci.” 2021 Sty. 9;11(1):79. doi: 10.3390/brainsci11010079.
2. Straburzyński M., Nowaczewska M., Czapinska-Ciepiela E.K., Gryglas-Dworak A., Budrewicz S., Waliszewska-Prosół M. Sinonasal symptoms in migraine without aura: results from the cross-sectional 'Migraine in Poland' study. „Front. Neurol.” 14:1321261. 2023. doi: 10.3389/fneur.2023.1321261
3. Straburzyński M., Nowaczewska M., Budrewicz S., Waliszewska-Prosół M. COVID-19-related headache and sinonasal inflammation: A longitudinal study analysing the role of acute rhinosinusitis and ICHD-3 classification difficulties in SARS-CoV-2 infection. „Cephalalgia”. Wrz. 2021. doi:10.1177/03331024211040753.
4. Straburzyński M., Kuca-Warnawin E., Waliszewska-Prosół M. COVID-19-related headache and innate immune response - a narrative review. „Neurol Neurochir Pol.” 2022 Cze. 27. doi: 10.5603/PJNNS.a2022.0049
5. Straburzyński M., Waliszewska-Prosół M. Comparison of headache and facial pain prevalence and phenotype in upper respiratory tract infections of differing origins - a cross-sectional study. „Neurol Neurochir Pol.” 2024 Gru. 9. doi: 10.5603/pjnns.103063

W wymienionym wyżej cyklu prac, w których dr Marcin Straburzyński jest pierwszym autorem, autorzy podjęli się analizy rodzajów bólu głowy w chorobach z objawami nosowymi. Przesłanką do badań, jak podają autorzy, okazał się brak opracowań naukowych interesujących ich tematów, na dużej grupie pacjentów z migreną, zwłaszcza w kontekście pandemii COVID-19. W pracach odniesiono się do relacji na poziomie molekularnym pomiędzy bólem głowy, a odpowiedzią zapalną, w tym u osób z infekcją COVID-19. Spośród wniosków, wyciągniętych przez autorów, w moim przekonaniu do najciekawszych należą:

- Leki skuteczne w leczeniu migreny zmniejszają również objawy „bólu zatokowego”, chociaż obserwacji tej nie można traktować jako potwierdzenia diagnozy pierwotnego bólu głowy.
- Objawy, które mogą przypominać ostre zapalenie zatok przynosowych, towarzyszą napadom u jednej piątej osób z migreną bez aury.
- Ograniczona jest wartość objawów wymienianych przez EPOS 2020 (hiposmia) i ICHD-3 (zaostrenie bólu głowy przez ucisk twarzy w rzucie zatok przynosowych) w różnicowaniu rhinosinusitis i migreny. Oba te objawy są

często zgłaszane przez chorych na migrenę. Co więcej, osmofobia i hiposmia nie są objawami antagonistycznymi w trakcie napadów migreny, a wręcz wykazują tendencję do współwystępowania. Natomiast nasilenie bólu w rzucie zatok przynosowych powiązane jest z występowaniem allodynii – objawu sugerującego ośrodkową syntetyzację neurogenną.

- Jak sugerują uzyskane wyniki, w przypadku infekcji wirusowych takich jak COVID-19, w powstawaniu bólu biorą udział równocześnie mechanizmy ogólnoustrojowe oraz miejscowe zapalenie błony śluzowej nosa.
- Występowanie bólu głowy w przebiegu infekcji górnych dróg oddechowych o różnej etiologii nie wydaje się być powiązane z powodującym je patogenem, a raczej zapaleniem na poziomie błony śluzowej nosa oraz ogólnoustrojową odpowiedzią immunologiczną.

Ocena opublikowanych prac naukowych, nie wchodzących w zakres dorobku stanowiącego podstawę ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

Dr n med. Marcin Straburzyński, poza pracami wchodzącymi w cykl habilitacyjny, opublikował wyniki, które można zawrzeć w tematach:

- Charakterystyka objawów ostrego zapalenia górnych dróg oddechowych, bólów typu napięciowego i migreny
- Ziarniniakowatości z zapaleniem naczyń
- Współwystępowania migreny z innymi chorobami
- Metod leczenia migreny
- Wtórnych bólów głowy
- Bólów głowy i twarzy typu napięciowego.

W pracach, opublikowanych w ramach powyższych tematów, dr Marcin Straburzyński jest pierwszym autorem w 4 publikacjach, które ukazały się w najwyższej ocenianych czasopismach, w jednej pracy jako równorzędny współautor. Do osiągnięć, wpływających z prac, w mojej opinii należą te, które odnoszą się do pogłębionej analizy migreny w populacji polskiej, w tym, do współwystępowania migreny z innymi chorobami, także z napięciowymi bólami głowy, obniżeniem nastroju, lękiem, alergią, autoimmunologicznym zapaleniem tarczycy. Ciekawa okazała się obserwacja rzadszego występowania migreny u osób pijących alkohol. W pracy dotyczącej przepływu mózgowego u chorych z migreną wykazano, że pacjenci reagujący korzystnie na leki ukierunkowane przeciw peptydowi związanemu z genem kalcytoniny mają niższą prędkość przepływu przez tętnice środkowe mózgu.

Dr n med. Marcin Straburzyński brał do tej pory udział w badaniach wielośrodkowych, w tym o charakterze międzynarodowym. W trzech badaniach, ze strony polskiej, występował w roli głównego badacza. W kolejnym projekcie, o charakterze krajowym, na temat kilku aspektów migreny bez aury, Habilitant był członkiem zespołu badawczego.

Jak wynika z dość powierzchownego podsumowania osiągnięć naukowych dr n med. Marcina Straburzyńskiego, sygnowanego przez Bibliotekę Uniwersytecką UWM w Olsztynie, dr n med. Marcin Straburzyński do czasu złożenia dokumentacji był autorem lub współautorem 22 prac w czasopiśmie zagranicznych o łącznej punktacji IF 91.385 pkt i 1950 pkt MNiSW, w czasopiśmie polskich 18 artykułów, wszystkich punktowanych przez MNiSW (suma pkt 574 pkt), w tym 4 posiadających IF (sumaryczny IF tych prac 9,500). Ponadto, jak wynika z dostarczonej przez Bibliotekę dokumentacji, na dzień 15 stycznia 2025 r liczba cytowań prac (bez autocytowań), w których brał udział Kol. M. Straburzyński wynosiła 319 wg bazy Web of Science Core Collection, a wg bazy Scopus – 305. Indeks Hirscha na ten czas wynosił w obu Bazach 12.

Dowodem uznania dla wiedzy i osiągnięć naukowych dr Marcina Straburzyńskiego jest powierzanie mu recenzji artykułów w renomowanych, międzynarodowych czasopiśmie medycznych, w tym Dental and Medical Problems, International Journal of Environmental Research and Public Health, Journal of Clinical Medicine, Medicina, Headache, Journal of Pain Research i wielu innych, a także udział w radzie recenzentów Therapeutic Advances in Neurological Disorders.

W podsumowaniu dorobku naukowego dr n med. Marcina Straburzyńskiego należy stwierdzić, że jest on zwarty tematycznie i istotny. Opublikowane prace, w tym zawarte w cyklu habilitacyjnym, pogłębiają wiedzę na temat różnych aspektów bólów głowy, także o znaczeniu klinicznym. Tematyka badań i forma ich realizacji dowodzą głębokiej wiedzy Habilitanta w obszarze bólów głowy i twarzy, a także świadczą o dużej dojrzałości koncepcyjnej i warsztatowej Kandydata.

Działalność edukacyjna

Istotną częścią aktywności zawodowej dr n med. M. Straburzyńskiego jest działalność dydaktyczna, prowadzona od 2021 roku w formie zajęć z przedmiotu Medycyna Rodzinna dla studentów V i VI roku Wydziału Lekarskiego Collegium

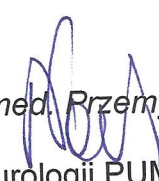
Medicum Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego w Olsztynie, edytorska poprzez autorstwo i współautorstwo wydawnictw monograficznych, skupiających się na różnych aspektach bólów głowy i twarzy, a także aktywny udział w kursach i wykładach szkoleniowych.

Działalność organizacyjna

Kolega M. Straburzyński angażuje się aktywnie od wielu lat jako przewodniczący lub członek komitetów organizacyjnych w istotne wydarzenia o charakterze cyklicznych konferencji lub sympozjów, w tym o zasięgu międzynarodowym. Na uwagę zasługuje też udział Doktora M. Straburzyńskiego w roli autora lub redaktora szeroko dostępnych stron internetowych, poświęconych bólom głowy.

W podsumowaniu opinii uważam, że osiągnięcia zawodowe, dorobek naukowy, dydaktyczny, a zwłaszcza cykl prac stanowiących podstawę do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego, kwalifikują dr n. med. Marcina Straburzyńskiego do ubiegania się o ten stopień naukowy. Osiągnięcia naukowe Habilitanta, zwłaszcza po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, stanowią znaczący wkład w rozwój dziedziny, w której ubiega się On o nadanie stopnia doktora habilitowanego, a jednocześnie dowodzą istotnej aktywności naukowej.

W związku z powyższym zwracam się do Wysokiej Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie o nadanie Panu dr n. med. Marcinowi Straburzyńskiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie - nauki medyczne i nauki o zdrowiu, w dyscyplinie - nauki medyczne.

prof. dr hab. n. med. Przemysław Nowacki
Klinika Neurologii PUM w Szczecinie